

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพในการสื่อสารข้อมูลของสื่อประชาสัมพันธ์ สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี เขต 2 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 จำนวน 4 อำเภอ จำนวน 2,253 คน ประกอบด้วย อำเภอเกาะจันทร์ มีโรงเรียนจำนวน 20 โรงเรียน อำเภอบ่อทอง มีโรงเรียนจำนวน 32 โรงเรียน อำเภอพนัสนิคม มีโรงเรียนจำนวน 57 โรงเรียน อำเภอพานทอง มีโรงเรียนจำนวน 30 โรงเรียน รวมโรงเรียนทั้งสิ้น 137 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เลือกมาจากประชากร ด้วยวิธีดังนี้ กลุ่มตัวอย่างและวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ Stratified Random Sampling โดยแบ่งประชากรออกเป็นสัดส่วนอำเภอ โดยใช้วิธีจับฉลากเพื่อให้มั่นใจว่าจะได้กลุ่มตัวอย่างเพียงพอและเกิดความสมเหตุสมผลในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดประชากร จากข้อมูล Obec (Office of the Basic Education Commission) ณ วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2550 มีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 2,253 คน
2. กำหนดขนาดตัวอย่างที่เหมาะสม (Sample Size) จากสูตรของยามานะ ดังนี้
เมื่อกำหนด $\alpha = .05$

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ	n	แทน	ขนาดตัวอย่าง
	N	แทน	ขนาดของประชากร
	E	แทน	ความคลาดเคลื่อนของสัดส่วนตัวอย่างที่ต่างจากสัดส่วน ค่าประชากร = .05

$$\begin{aligned}
 n &= \frac{2,253}{1 + 2,253(.05)^2} \\
 &= \frac{2,253}{1 + 2,253(.0025)} \\
 &= \frac{2,253}{6,6325} \\
 &= 339.6909
 \end{aligned}$$

จากสูตรดังกล่าวกลุ่มตัวอย่างของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำบุรี เขต 2 มีจำนวนทั้งสิ้น 340 คน

1. กำหนดกลุ่มประชากรย่อย ที่ต้องการที่เป็นตัวแทนของประชากร 4 อำเภอ
โดยการสุ่มอย่างง่าย ใช้วิธีจับฉลากเป็นตัวแทนอำเภอ
2. จัดกลุ่มประชากรทั้งหมดให้อยู่ในกลุ่มย่อยแต่ละกลุ่มให้ครบถ้วนตามตาราง
3. กำหนดจำนวนตัวอย่าง จากประชากรโดยเทียบสัดส่วนตามประชากรของครูที่อยู่ใน
แต่ละอำเภอ
4. สุ่มกลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม โดยการจับฉลากให้ได้ตามจำนวนที่กำหนดไว้
ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2

อำเภอ/ สพท.	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
พนักสนิม	840	127
พานทอง	692	104
เกาะจันทร์	275	42
บ่อทอง	372	56
สปท.ชบ. 2	74	11
รวม	2,253	340

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประสิทธิภาพในการสื่อสารข้อมูลของสื่อประชาสัมพันธ์
สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2
ครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ชนิดคำถามปลายปิด (Close End Question) ที่เก็บรวบรวมข้อมูล
จากข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2
จำนวน 137 โรงเรียน โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นการสอบถามข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อายุการปฏิบัติงาน
โดยเฉลี่ย ตำแหน่ง ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งช่วงอายุของผู้ตอบแบบสอบถามเป็น 2 ช่วง โดยพิจารณาจาก
บทบาทภารกิจทางทฤษฎีของ Havighurst คือวัยผู้ใหญ่ตอนต้นหรือวัยเจริญวัย อายุ 18-35 ปี
และวัยผู้ใหญ่ตอนกลางหรือวัยกลางคน อายุ 35-60 ปี (วีระชัย อยู่สุข, 2553)

ส่วนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สื่อประชาสัมพันธ์ ปัญหา
อุปสรรคในการใช้สื่อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ
(Rating Scale) โดยมีค่าคะแนนจาก 5 ถึง 1 เรียงค่าคะแนนจากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย
น้อยที่สุด ตามลำดับ และตอบข้อคำถาม ใช่ ไม่ใช่

ส่วนที่ 3 สอบถามประสิทธิภาพในการสื่อสารของสื่อประชาสัมพันธ์ ลักษณะของ
แบบสอบถามเป็นแบบตอบคำถาม ใช่ ไม่ใช่ และแบบจัดอันดับมากไปหาน้อย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพในการสื่อสารข้อมูลของสื่อประชาสัมพันธ์ สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2

2. ร่างแบบสอบถามจากหลักการและทฤษฎีในข้อ 1 เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อให้ความเห็นชอบ

3. เสนอแบบสอบถามต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และการใช้ภาษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิรายนามดังต่อไปนี้

3.1 นายสมบัติ สุทธิพรณวัฒน์

รองผู้อำนวยการสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2
รักษาราชการแทนผู้อำนวยการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ชลบุรี เขต 2

3.2 นายวิฑูรย์ ขวัญสังข์

รองผู้อำนวยการสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2

3.3 รองศาสตราจารย์ ถัดดา สุขปรีดี

ประจำภาควิชาเทคโนโลยี
ทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา

3.4 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทา ผลิตวานนท์

ประจำภาควิชาเทคโนโลยี
ทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา

3.5 นายวรศักดิ์ วัชรกำธร

ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ชลบุรี เขต 1

4. เสนอแบบสอบถามต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลอง (Try-out) ใช้กับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 เพื่อวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือดังนี้

5.1 การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item Discrimination) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) ระหว่างค่าเฉลี่ยรายข้อกับค่าเฉลี่ยรวมของแบบสอบถาม ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ระหว่าง .84 ถึง .87 (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ก หน้า 80)

5.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ตามวิธีการของ ครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) และได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับ $\alpha = .86$ (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ก หน้า 80)

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 และผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด จำนวน 137 โรงเรียน

1.2 จัดส่งแบบสอบถาม 340 ชุด ให้กลุ่มตัวอย่างตามตารางที่ 1 และในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ให้ส่งกลับโดยส่งมอบด้วยตนเอง

1.3 ได้รับแบบสอบถามคืนเป็นจำนวนทั้งสิ้น 279 ชุด คิดเป็นร้อยละ 82.06

2. การจัดกระทำข้อมูล

2.1 เมื่อได้แบบสอบถามคืน ผู้วิจัยตรวจสอบคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์นำไปวิเคราะห์

2.2 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงรหัส ให้คะแนนตามน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อ และบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถาม

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อายุการปฏิบัติงานโดยเฉลี่ย ตำแหน่ง ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-List) มีข้อคำถามจำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สื่อประชาสัมพันธ์ ปัญหาอุปสรรคในการใช้สื่อ มีข้อคำถาม 2 ข้อ ตอบข้อคำถามใช่ ไม่ใช่ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีข้อคำถาม 8 ข้อ ซึ่งมีเกณฑ์ในการกำหนดค่าน้ำหนักของการประเมินเป็น 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ได้ดังนี้ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2550)

ระดับการปฏิบัติ คำนำน้หนักคะแนนของตัวเลือกตอบ

น้อยที่สุด กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 1

น้อย กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 2

ปานกลาง กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 3

มาก กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 4

มากที่สุด กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 5

เกณฑ์การแปลความหมายเพื่อจัดระดับคะแนนเฉลี่ยค่าระดับการปฏิบัติ กำหนดเป็นช่วงคะแนนดังต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49 แปลความว่า มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49 แปลความว่า มีความพึงพอใจน้อย

คะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49 แปลความว่า มีความพึงพอใจปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49 แปลความว่า มีความพึงพอใจมาก

คะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00 แปลความว่า มีความพึงพอใจมากที่สุด

และตอบข้อคำถาม ใช่ ไม่ใช่

ส่วนที่ 3 สอบถามประสิทธิภาพในการสื่อสารของสื่อประชาสัมพันธ์ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตอบคำถาม ใช่ ไม่ใช่ และแบบจัดอันดับมากไปหาน้อยโดยมาก หมายถึงเลข 1

เกณฑ์การแปลความหมายเพื่อจัดระดับคะแนนเฉลี่ยประสิทธิภาพ กำหนดเป็นช่วงคะแนนร้อยละ ตามแนวการจัดช่วงคะแนนดังนี้ ดังต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 0 - 19 แปลความว่า มีประสิทธิภาพน้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 20 - 39 แปลความว่า มีประสิทธิภาพน้อย

คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 40 - 59 แปลความว่า มีประสิทธิภาพปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 60 - 79 แปลความว่า มีประสิทธิภาพมาก

คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 - 100 แปลความว่า มีประสิทธิภาพมากที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้รวบรวมจากแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์จัดเป็นตารางข้อมูลและใช้ตัวเลขทางสถิติ โดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

1. การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามใช้อัตราร้อยละ
2. ศึกษาพฤติกรรมการใช้ ปัญหา อุปสรรคของสื่อประชาสัมพันธ์ในข้อคำถามประมาณค่า (Rating Scale) ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และข้อคำถาม ตอบ ใช่ ไม่ใช่ ใช้อัตราร้อยละ
3. ศึกษาประสิทธิภาพในการสื่อสารข้อมูลของสื่อประชาสัมพันธ์ ข้อคำถาม ตอบ ใช่ ไม่ใช่ ใช้อัตราร้อยละ
4. เปรียบเทียบประสิทธิภาพในการสื่อสารของสื่อประชาสัมพันธ์ โดยการจัดลำดับตัวเลือกของสื่อประชาสัมพันธ์โดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ และไคสแควร์
5. เปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้สื่อประชาสัมพันธ์ จำแนกตามอายุ โดยแสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การแจกแจงแบบที (t -test)